

Oral History Kosovo

Sevdije Ahmeti – kazivanja, razgovor sa Anom Di Lelio 27. decembra 2014. godine.

Kada je Milošević izašao na ulice u kasnim 80-im koristio je žene, pričao je kako treba kriviti albanske žene zbog visoke stope nataliteta, a postali smo oruđe rata, i za vreme rata, silovanje je bilo oruđe rata. Rekla sam ranije, "Ovo će biti rat protiv žena".

Dana 3. septembra, 1993. Vjosa [Dobruna] pokrenula je prvi centar, Centar za zaštitu žena i dece, koji je radio javno, iako nismo imali dozvolu, koristili smo razne načine da bude aktivan i predstavi sebe kao veoma nedodirljivu, za stvaranje bezbednog prostora za žene. [...]

Vjosa se bavila pitanjima zdravstva, i ja sam radila na izveštavanjima o ljudskim pravima [...]

To je bio psihološki rat od 1990. do novembra 1997. godine, ali je od februara 1998. godine pravi rat počeo [...]. Od Feb 1998. do marta 1999. godine, sredinom marta, odlazila sam svakodnevno na ratna područja.

Nakon masakra porodice Jašari početkom marta 1998. godine, Sevdije je počela da vodi dnevnik u vidu poruka koje je slala svetu, van Kosova putem mreže žena istok-zapad. Ona je nastavila da vodi dnevnik do negde posle rata. Ovo je njen zapis od 7. jula 1999. godine iz Ćireza:

Od 572. stanovnika (57. porodica) Kožica [jednog od šest sela Ćireza], 20. su mrtvi (među njima ima i beba, jedna žena koja je ubijena pred svojom decom, i šest mladih žena čija je sudbina opisana dole); tri su nestale; a osam je ranjeno. Tri kuće su ostale netaknute, od 77. Srpske trupe koje su napale selo 17. aprila 1999. godine, kidnapovale su šest žena i sedmu koja je bila raseljena iz Dubovca. Prema preživelim očevidcima, njih su silovali Srbi, pre nego što su ubijene i bačene u bunare sela - ali prema nekim glasinama one su još bile žive dok su ih bacali u bunare. Starost žrtava ukazuje na to da je zločin bio nameran i planiran. U jednom od bunara, našli smo posmrtnu ostatku Ljumnije Zimeri i Bukurije Dibrani (obe 20. godina), Mirishahe Dibrani (27) i Antigona Dibrani (16); u drugom bunaru, Miradije Dibrani (50), Fahrije Ademi (53) i Tahire Šaljaku (60 iz Dubovca); i u trećem bunaru, Zahide Džema (21). Tela žrtava ovog kolektivnog silovanja su preuzeta 2-og jula, od delegata Međunarodnog suda u Hagu, kada seljani nisu bili tamo; čak i rodbina žrtava nije mogla biti prisutna. Konačno, mala Besarta Seferi (12) je umrla na licu mesta kada je selo napadnuto i žene silovane: ona se toliko uplašila da će takođe biti kidnapovana, tako da je njeno srce prestalo da kuca.